

VOLLE STOLPKRACHT VOORUIT

Het vierde kwartaal van dit jaar staat als een stormachtige periode genoteerd in de boeken van de Boerderijenstichting. Ga maar na. De presentatie van de Boerderijen Beeldbank inclusief de officiële aftrap door gedeputeerde mw. Sascha Baggerman te Middenbeemster, de uitreiking van de Stolp-award te Akersloot aan het Landschap Noord-Holland vanwege hun actie voor het behouden van het houten boerenhek en het starten van uitwisselingscontacten met onze boerderijpartners in Friesland en Groningen zijn daarvan drie hoogtepunten. Daaromheen de dagelijkse gang van stolpzaken zoals advisering, informatie, lezingen en deze nieuwsbrief. Dieptepunten waren er ook. In de eerste plaats de verwoestende branden in Beemster en Obdam (zie ook Stolpen in het nieuws en Kiek 7).

Onderzoek zoekgeraakt

In de tweede plaats het onthutsende nieuws van het in alle stilte opheffen van de Stichting voor Historisch Boerderij-Onderzoek (SHBO) te Arnhem. Slechts een cryptische brief met de hiervoor geschetste mededeling is aan ons en onze partnerorganisaties gezonden. Het omvangrijke en uiterst waardevolle boerderijenarchief is bij de Rijksdienst voor de Monumentenzorg (nu RACM geheten) ondergebracht. Over raadpleging en toegankelijkheid geen enkel nader nieuws, om maar te zwijgen van het unieke kenniselement op het gebied van de landelijke bouwkunst van de SHBO zelf. Kennis die met de inmiddels uitgevoerde opheffing in een verhuisdoos is verdwenen. Een klap in het gezicht voor elke organisatie die zich in Nederland inzet voor het behoud van boerderijen, zeker na het succes van het Jaar van de boerderij, nog geen vijf jaar geleden. Één ding is zeker, we laten het er niet bij zitten!

Bij de wilde vonken af

S. de Jong uit Zaandam reageerde op het artikel over de stolpboerderij (Rundveemuseum) te Aartswoud. De stolp die mee streed om de AVRO restauratieprijs van de Bankgiroloterij. Een mooie uitzending (met een overigens krampachtige opzet) en voor het Rundveemuseum helaas zonder resultaat. De heer De Jong ging nader in op het boerderijtype. Hij meldde dat de boerderij in kwestie geen onvolledige stolp kan zijn, omdat de

FOTO: MART GROENTJES

verbindingsconstructie van woonhuis en stolp via een grote gemetselde muur alles heeft te maken met een oude brandweerwet. Om de brandrisico's van vuurvonken te voorkomen die stoommachines door de lucht verspreidden werden in het laatste kwart van de 19de en de eerste 10 jaar van de vorige eeuw speciale brandvoorzieningen in bouwverordeningen getroffen. Het maken van een brandmuur tussen woning en bedrijf werd in die periode een dwingend voorschrift, met bouwkundige constructies als die in Aartswoud als gevolg. Hij vermoedt dat deze brandvoorschriften zowel provinciaal als regionaal van kracht waren. Een studie naar stolpen langs bijvoorbeeld oude tramlijnen zou meer inzicht kunnen geven. Ten slotte meldde hij dat deze verordening in Friesland leidde tot het type van de kopromp-boerderijen of tot dwars geplaatste (nieuwe) huizen voor oude(re) schuren. Wie stapt er op deze tram?

Wel alle potdeksels

Houten muren en wanden in de vorm van weeg en schot is het thema voor de rubriek

Boer&Jongens in de Nieuwsbrieven van volgend jaar. Dat wordt smullen van overnaads, rabat, mes plus groef en gepotdekseld. Even wachten nog. In ieder geval wensen wij alle donateurs en relaties een goed 2008! ▲

INHOUD

- ▲ *Kiek 6 en Kiek 7*
- ▲ *Stolp-award naar Landschap NH*
- ▲ *Beeldbank en Symposium*
- ▲ *Elders Rust in Ransdorp*
- ▲ *Binnenkijker*
- ▲ *Boer & Jongens*
- ▲ *Boek Oostpolder*
- ▲ *Vanwaar de naam Stolp*
- ▲ *Stolpen in het nieuws*

Westbeemster

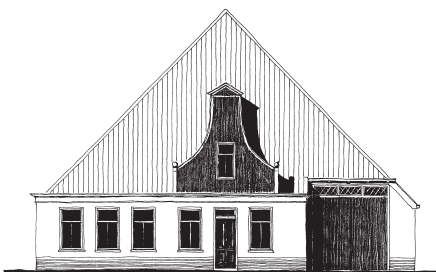
Wormerweg 36

In werelderfgoed de Beemster gelegen landgoed "Freedom", met goede bereikbaarheid en in directe omgeving van 't dorpje 'De Rijk' en West- en Middenbeemster. Het historische landgoed bestaande uit een originele Noord-Hollandse **luze ingerichte stolpboerderij** (bouwjaar 1860, volledig gerenoveerd in 1999), vrijstaand Guesthouse, zwembad, garage/stal v.v. 2 paardenboxen en ruime zolder, paardenbak, Greenhouse, fruitboomgaard en een totaal perceel van ca. 1,2 hectare grond, wordt privacyvol omgeven door boomsingels en water. Absolute rust en privacy, slechts omgeven door de pracht van de natuur. Het "Landgoed Freedom" is een uniek object, mede door zijn ligging en de combinatie van privacy en rust. Vele zangvogels zijn op dit landgoed uit het ei gekomen en de beide vijvers zijn voor vele eendjes het eerste watergevoel geweest.

Vraagprijs € 1.795.000,- k.k.

Tel. 0299 - 68 37 68
Middenweg 152 - Middenbeemster
www.trompgarantiemakelaars.nl

vierkant achter uw stolp

architectenburo ir henri leloup bv

warder 132 1473 ph warder
tel. 0299 - 401 380
www.leloup.nl

ARNOLD's BOUWMATERIALEN

in- en verkoop oude bouwmaterialen

met name:

oude handvorm metselstenen
(Waal-, Vecht- en Rijnformaat),
plavuizen, tegels,
oude straatklinkers, etc.

Corr.adres: Magnusstraat 19, 1741 GP Schagen
Tel/fax: 0224 - 21 72 11 Mobiel: 06 - 53 85 88 66
Opslag: Nijverheidsweg 14 Schagerbrug
www.arnoldsbouwmaterialen.nl

Het grootste assortiment paneeldeuren naar oud model

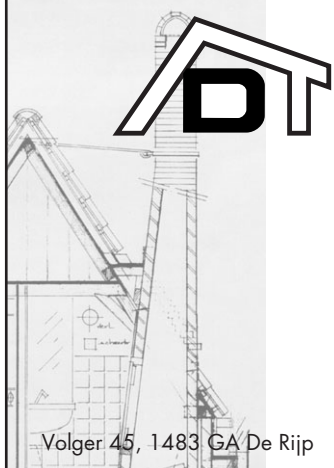
PontMeyer

Hoorn Afbouwcentrum

Industrieterrein HN80, Protonweg 17, 1627 LD Hoorn
tel.: 0229 - 212 725 / afbouw.hoorn@pontmeyer.nl

svedex
niet zomaar een deur

Aannemersbedrijf M. Duinmaijer B.V.

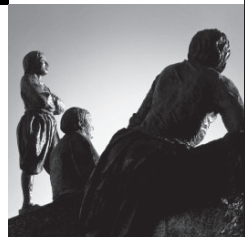
- nieuwbouw
- verbouw
- renovatie
- onderhoud
- houtskeletbouw
- machinale houtbewerking
- kozijnenspuiterij

TPA HGα

korenmarkt 15
postbus 2190
1620 ed hoorn
t 0229-212919
f 0229-217961
e info@tpahga.nl
www.tpahga.nl

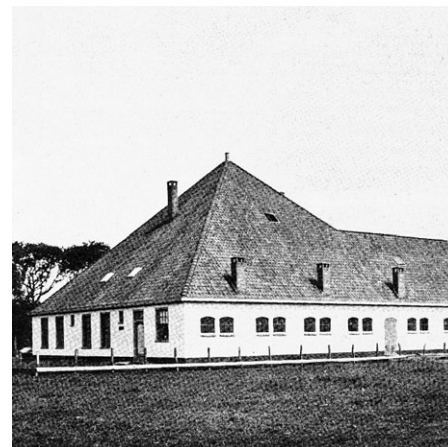
trigallez
peeters
van apeldoorn
hangelbroek
gouwetor
architecten
bna

Volger 45, 1483 GA De Rijk tel: 0299 673487 fax: 0299 674626 www.duinmaijer.nl

KIEK 6

De Kiek 6 Wie-weet-waar-stolp.

De vorige Kiek leverde zes reacties op. Zes Vrienden van de stolp die precies weten waar de stolp van de historische foto staat en het hoe en waarom ervan.

Bart van der Feen de Lille en Merelies van Lente: 'met veel plezier lezen wij altijd de nieuwsbrief, dit keer zelfs met een foto van onze eigen boerderij'. Zij geven aan dat het de boerderij Betsy's Hof betreft, gelegen op het landgoed Ter Coulster in Heiloo. 'De foto is waarschijnlijk uit 1913, direct na de oplevering van de stolp. In ons familiearchief hebben wij nog meer foto's uit die tijd inclusief blauwdrukken en bestek. De boerderij werd gebouwd door mijn overgrootouders Bartout van der Feen de Lille en Jonkvrouwe Cornelia Frederica Fontein Verschuier en genoemd naar hun jongste dochter Elisabeth, ook Bess of Betsy genoemd'...'mijn grootouders wilden destijds de modernste boerderij van Noord-Holland bouwen. De schoorstenen aan de zijkant waren de afvoerkanalen van de dampen uit de stal en kwamen via een ingenieus systeem via het plafond (holle stenen) in de afvoerkanalen terecht.'. Betsy's Hof is nog steeds in familiebezit, rijksmonument en thans in restauratie met verbouwing tot woonboerderij door architectenbureau Sander Douma.

Pieter van der Borden, bewoner van de Pauwenhof in Heiloo weet te melden dat in Betsy's Hof werd geboerd door de familie de Graaf, en voor 1940 door Hein Bakker.

Ronald Rummens uit Bergen meldt dat hier Huis Ter Coulster heeft gestaan, een omgracht kasteeltje dat na 1517 werd verbouwd. In 1807/1808 door Gijsbert Fontein Verschuier aangekocht en vervolgens rond 1810 tot buitenhuis verbouwd. Op de fundamenten van het kasteel werd in 1887 een boerderij opgericht.

Emile Grotenbreg uit Medemblik weet dat het Betsy's Hof betreft, een rijksmonument waarvan het aanvankelijke verbouwingsplan veel nieuwe lichtstroken zou bevatten. De stallen waren 'modern' ingericht met een zeer lange 'lange regel' met ook nog een forse koestaart (uitbouw), zo meldt hij.

Walter Jonker van de Klompenhoeve in Egmond aan den Hoef liet per mail weten dat Betsy's Hof een beeldbepalende stolp is die nu grondig wordt verbouwd.

Anita van Breugel uit Egmond herkende de boerderij onmiddellijk en noemde als bouwjaar 1913.

KIEK 7

Een uitslaande brand. Dat is het onderwerp van deze dramatische foto. Rookwolken stijgen uit het dak van een stolpboerderij omhoog. De brandweer is al aanwezig en spuit van verschillende kanten blussend water op het al onttakelde puntdak. Een ladderwagen staat voor de brandende stolp (en daarmee prominent in beeld). Bovenop de maximaal uitgeschoven ladder richt een spuitgast zijn

waterstraal in de nok van de stolp. Of de stolpboerderij reddeloos verloren is, weten we niet. De achterkant van de foto vermeldt slechts 'Oudejaarsbrand 1980/81'. Een relatief recent beeld dat - hoe afschuwelijk ook - past in deze laatste nieuwsbrief van dit jaar. Qua tijd, maar ook als waarschuwing. Want nog onlangs gingen twee stolpen door brand verloren (zie stolpen in het nieuws). Een rieten dak brandt als een fakkel en dat is op de foto goed te zien. De grote dakvlakken voor en opzij zijn al leeg en het brandende of smeulende restant ligt naar alle waarschijnlijkheid in de stolp. Door de witte stoomwolken, veroorzaakt door het bluswater, is de vierkantsconstructie zichtbaar. Een forse stolp met zo te zien een enkel vierkant. Aan de voorgevel schemert een topgevel door dikke rookwolken. De onderste rijen dakpannen zijn daarentegen goed zichtbaar. Opmerkelijk zijn de toegepaste zandloperluiken, zowel bij de grote voorramen als bij de twee kleinere ramen op de hoek. De raampartijen ogen modern, in deze stolp is kennelijk ruimte voor bewoning gemaakt. Tegenover de twee eerste brandweermannen bevindt zich in de zijgevel een deur.

Lees verder op pagina 5

De Kiek 7 Wie-weet-waar-stolp.

ZONDER STOLPEN ZOU NOORD-HOLLAND NOORD-HOLLAND NIET MEER ZIJN

FOTO: REGIONAAL ARCHIEF ALKMAAR

Typisch een 'pijp van Maarten'!

SCHREPEL 12 DE GOORN - TEL.: 0229 - 540996

WWW.MAARTEN-KONING.NL

Noorderweg 156a, Wijdewormer

SCHILDERSBEDRIJF VAN BENSCHOP

schilderen - behangen - beglazen - kleuradviezen - decoraties - onderhoudsschema's - klein onderhoud

DE VERFFRAAIER!

Zegt wat hij doet,
doet wat hij zegt.

Uw kostbare stolpboerderij wordt door ons deskundig en k(l)eurig verzorgd!

Kerkstraat 40
1687 AS WOGNUM
T 06 - 22 799 263

www.deverffraaiier.nl
info@vanbenschop.nl

Heeft u bouwplannen?

Bouwer van burger- en utiliteitsbouw,
restaurant, renovatie, onderhoudswerken
en projectontwikkeling.

Akerbouw b.v.
Geesterweg 6a
1911 NB Uitgeest
0251-315817

Vervolg van Kiek 7, pagina 3

De voordeur? Daarachter begint duidelijk een kleine reeks stalramen. Deze beschouwing van de foto luidt met een beetje giswerk tot de conclusie dat deze brandende stolp er een van het Noord-Hollandse normaaltype moet zijn. We tellen minstens dertien brandweerlieden, hetgeen iets wil zeggen over de grootte van de brand. Achter de ladderwagen ontwaren we twee toeschouwers. De ontredderde eigenaren? Achter de ramen zijn geen vlammen te

zien en aan de voorzijde is dan ook geen blusactiviteit waarneembaar. Kan hieruit worden afgeleid dat het afgetimmerde woongedeelte gespaard is gebleven nadat het brandende riet van het dak is gegleden en gespoten? Hoe het ook zij. De foto is een herinnering aan hoe vernietigend brand is en hoe onverwacht deze toeslaat. De redactie wil daarom de onderzoeksresultaten naar oorzaken van brand nog eens onder uw aandacht brengen. Op de eerste plaats: brand vrijwel direct na uitge-

voerde werkzaamheden op of onder het dak waarbij warmtebronnen als branders en dergelijke zijn gebruikt. Twee: het gebruik van houtkachels en open haarden in combinatie met ondeugdelijke schoorstenen. Drie: kortsluiting. Voorzorgmaatregelen en controle blijven het devies. En een goede brandverzekering! Wie kent het verhaal van deze brand en weet bovendien meer over deze oververhitte stolp? Waar stond, of liever staat hij? Reacties aan het secretariaat. ▲

STOLP-AWARD 2007

van de Boerderijstichting voor het behoud van het houten hek is nu met de geslaagde actie van de stichting Noordhollands Landschap voor een groot deel in vervulling gegaan en zal nog worden uitgebreid.

236 Boerenhekken

Met bijna € 100.000,- steun van de eigen leden en donoren als de Postcodeloterij is het mogelijk geworden inmiddels 135 houten boerenhekken op de terreinen van Noordhollands Landschap en een aantal op die van Staatsbosbeheer te plaatsen. Bovendien 89 op terreinen van boeren en burgers. Op de site van Noordhollands Landschap werd de bouwtekening van een hekmodel inmiddels al meer dan 1.500 maal gedownload! De Stolp-award is een blijk van waardering en erkenning voor het behoud van stolp en erf en werd inmiddels 25 maal uitgereikt. Aan particuliere stolp-eigenaren, historische verenigingen, gemeenten, bevorderaars voor het behoud en historie, de realisatie van de Stolpbrug, een journalist, een brandweerkorps en een theatergezelschap. In april 2008 verschijnt bij Uitgeverij Noord-Holland het boek 'Het houten boerenhek' met teksten, tekeningen en foto's van 'hekkoloog' / fotograaf Cor van Slidregt. ▲

FOTO: JOHAN STUART

Jan Fokkens van Noordhollands Landschap (links) ontvangt van Wim Schermerhorn de Stolp-award 2007.

Op 17 november is de Stolp-award 2007 uitgereikt aan het Noordhollands Landschap vanwege de geslaagde actie voor het behoud van het Noord-Hollandse houten boerenhek. De award bestaat uit een polystreendruk van kunstenaar Joyce Ennik uit de Rijk; een grote prent met weergave van een stolp met erf en tuin.

Het houten boerenhek is een markant onderdeel van het landschap, met name in Noord-Holland waar de sloten de kavelindeling vormen en dus in tegenstelling tot in andere

delen van het land de kavelafschieding niet bestaat uit bomen en struiken. Hiermee ontleent het landschap in ons gebied zijn grote openheid. Het hek (damhek) dient ervoor het vee in de wei te houden maar ook ongewenst bezoek (honden bv)erbuiten te houden. Het houten hek in het traditionele, eenvoudige stolpmodel met de diagonale planken in V-vorm geeft aan het open landschap een markant element. De houten hekken zijn merendeels vervangen door hekken in een uniforme, stalen buisconstructie. Een iel geheel dat karakter mist. De jarenlange wens

FOTO: COR VAN SLIDREGT

BEELDBANK IS VAN START

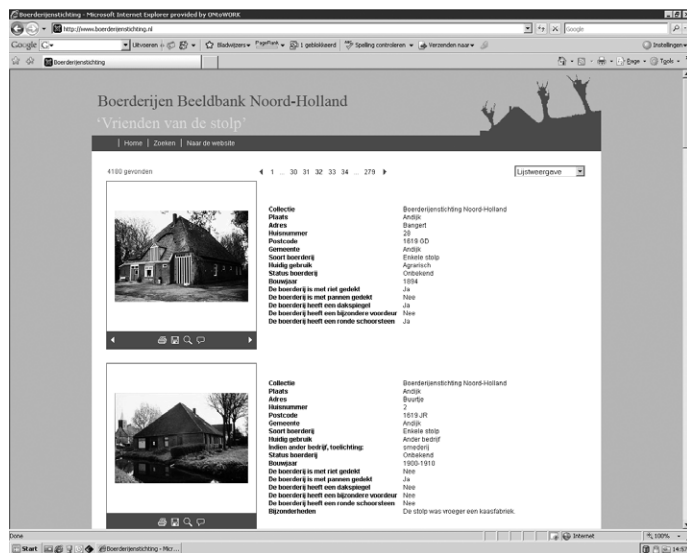
De Boerderijen Beeldbank, het overzicht van alle stolpen in Noord-Holland, is vanaf begin oktober nu 24 uur per dag op te roepen voor info en beeld van de ruim 5.500 stolpboerderijen van op het eiland Texel tot in Amsterdam en aan het Noordzeekanaal.

De eerste ervaringen en reacties zijn positief: inmiddels werden ons per mail ruim 300 berichten toegezonden waarvan een groot aantal met complimenten en felicitaties en mededelingen als 'geweldig', 'overzichtelijk', 'aanwinst', 'wat een werk'. Complimenten die we uiteraard graag aanvaarden en ook delen met de medewerkers van Pictura, de technische tak. Vele inzenders leverden aanvullende gegevens zoals bijvoorbeeld het precieze bouwjaar of bouwkundige veranderingen; een aantal inzenders met de mededeling dat de stolp inmiddels is gesloopt en al dan niet door een nieuw exemplaar is vervangen. Al deze informatie is inmiddels en/of wordt op korte termijn door de redactie beoordeeld en waar nodig en gewenst als waardevolle aanvulling bij de gegevens op de site opgenomen. Dat geldt ook voor het aangeleverde beeldmateriaal; vele bewoners blijken trots op hun stolp die na het vastleggen van het beeld

(soms al zo'n zeven jaar geleden) een fraaiere gedaante heeft gekregen of waarvan de vroegere foto de situatie niet geheel juist had weergegeven. Ook inzenders van de vele mails die een plaatsnaam niet hebben kunnen vinden. Dat is weliswaar een terechte constatering want een aantal plaatsen is of nog niet geïnventariseerd door de historische verenigingen of dient nog te worden ingevoerd. Maar tegelijkertijd constateren wij ook dat deze inzenders kennelijk de inleiding en toelichting op zowel de website als die op de Beeldbank niet hebben gelezen. Er staat daarin aangegeven dat de site nog onder constructie is en het overzicht nog niet volledig kan zijn.

En verder

Met opzet is besloten niet langer te wachten tot al het materiaal van de inventarisatie is ingezonden en de beschikbare gegevens daarom nu op een speciale site te plaatsen.

SYMPOSIUM DE STOLP OP HET NET

De start van de Boerderijen Beeldbank was de rode draad van het symposium 'De stolp op het net' op 4 oktober in het gemeentehuis van Beemster. Een middag waarop de stolp in de relatie met het lokale beleid centraal stond. Met vragen als 'wat kan de gemeente doen om de stolp voor de toekomst te behouden?' en 'hoe kunnen historische

verenigingen een bijdrage leveren aan gemeentelijk beleid?'. Uitgenodigd werden alle 51 historische verenigingen en ook de individuele vrijwilligers die aan het project inventarisatie stolpboerderijen hebben meegewerkt, in de periode vanaf het jaar 2000. De 75 aanwezige bezoekers werden welkom geheten door loco-burgemeester mevrouw

FOTO: MART GROENTJES

Met voorzitter Evert Vermeer op de bank hijst gedeputeerde Sacha Baggerman samen met Willem Messchaert het openingsdoek voor de Boerderijen Beeldbank.

Begin december was al meer dan 90% van het Noord-Hollandse stolpenbestand in de Beeldbank opgenomen en voortdurend wordt het overzicht verder gecompleteerd, ook met het verwerken van de ingeleverde verbeteringen en aanvullingen.

Fase 2 betekent ook de opname van boerderijen in de rest van Noord-Holland. De meeste historische verenigingen in Gooi en Vechtstreek en Zuid-Kennemerland hadden zich in 2003 al veel moeite getroost om in hun regio's de inventarisatie uit te voeren en het basismateriaal is voorhanden.

Fase 3 is in een nog wat verdere toekomst gelegen als de site gecompleteerd kan gaan worden met historisch materiaal en bewonersgeschiedenis. De opzet van de Boerderijen Beeldbank leent zich prima voor verdere uitbreiding en verdieping! De Boerderijen Beeldbank is op te roepen via onze website: www.boerderijenstichting.nl. Bij het aanklikken van de boerderij van uw keuze kunt u direct reageren met een mailbericht. Aanvullingen en verbeteringen op de opgenomen gegevens maar ook foto's (recenter en kwalitatief beter dan de getoonde) zijn welkom.

S.M.Ruijs-Buskermolen. Zij ging in op de rol van Beemster als plattelandsgemeente met een groot aantal stolpboerderijen. Met de mededeling dat voortaan alle ver- en nieuwbouwaanvragen m.b.t. boerderijen voor advies aan de Boerderijenstichting worden voorgelegd onderstreepte zij de nuttige relatie tussen gemeente en onze stichting. Een werkwijze

FOTO: MART GROENTJES

Wethouder Han Hefting van Beemster geeft toelichting op het project Des Beemsters

die wij vanzelfsprekend toejuichen. Enkele andere gemeenten volgen ook dit traject, echter alleen in specifieke gevallen. Dat Beemster ernst maakt met het volop aanwezige erfgoed -de droogmakerij is niet voor niets opgenomen in de prestigieuze lijst van Werelderfgoederen.- blijkt uit het in 2005 door de gemeenteraad aangenomen project 'Des Beemsters'.

Wethouder Han Hefting gaf een boeiend betoog over dit project dat de kwaliteiten van deze markante, 17^e eeuwse polder respecteert en waar mogelijk versterkt binnen de toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen. In vele, o.a. historische voorbeelden schetste hij een beeld van de ruimtelijke identiteit met het kenmerkende vierkante rasterpatroon van de wegen en het stelsel van kavelindelingen gebaseerd op een rationele bedrijfsvoering in de landbouw. Geënt op de in Noord-Holland al voorkomende stolp werd dit boerderijtype hier verder ontwikkeld tot een efficiënt bedrijfsgebouw van bouwkundig grote schoonheid. Hij toonde voorbeelden van nieuwe bouwprojecten in de bestaande agrarische kavelbouw waarbij het open zicht op de achterliggende weilanden vanaf de weg gehandhaafd blijft bij een kiene erfindeling. Katja Bossaers liet hierna het langverwachte resultaat: de langverbeide site Boerderijen Beeldbank zien. Zij toonde beelden van o.a. Beemster stolpen en gaf aan hoe die (en duizenden andere) op plaats, adres, bouwjaar en allerlei bouwkundige kenmerken zijn op te roepen.

Vierkant achter de stolp

Kees van Zijverden, de opsteller van de nota 'Vierkant achter de stolp' noemde de beleidsinstrumenten die de gemeente ten dienste staan bij het behoud van boerderijen. Net als in Beemster behoud door ontwikkeling. Na

een beeldenserie als reis door Noord-Holland en de typerende rol van de stolp in het landschap gaf hij aan hoe gemeenten creatief kunnen omgaan met nieuwe ontwikkelingen als herbestemming en splitsing van boerderijen. Bovendien ging hij in op de rol van historische verenigingen in hun relatie met de gemeente en het belang van de Beeldbank daarbij. Hoe de boerderijen-inventarisatie (die ten grondslag lag voor de Beeldbank) in de dorpen in zijn werk ging, werd op aanstekelijke wijze verteld door twee 'veldwerkers'; Nico Stroet en Klaas Lageveen. Zij verkenden resp. Graft, De Rijk, Schermereiland en Starnmeer cq Abbekerk en Lambertschaag namens de plaatselijke historische vereniging. In hun enthousiasme deden zij er ook nog buurgemeenten bij resp. (de eigen woonplaats) Heiloo en De Weere. Nico Stroet's beeldmateriaal werd ook op twee tentoonstellingen getoond en hij leverde tekst en beeld voor beschreven fietsroutes in het kader van het Jaar van de Boerderij, 2003. Klaas Lageveen speelde een rol in het digitaliseren van het beeldmateriaal. Met deze inleiders bleek opnieuw de grote waarde van vrijwilligers waar het gaat om de lokale geschiedenis en de activiteiten ter bevordering van kennisvergarig en participatie.

Het doek zakt, de Beeldbank start

Met het laten zakken van een groot doek op een (Beeld)bank werd door gedeputeerde mevrouw Sacha Baggerman de Boerderijen Beeldbank officieel gestart. Voorzitter Evert Vermeer dankte haar -lees ook de provincie- voor de financiële ondersteuning en sprak de wens uit dat ook in de toekomst in zowel provinciaal beleid als provinciale projecten de rol van boerderijen prominent blijft. Hij wees alvast op twee vervolgotrajecten: die van het continue updaten van de bestaande site en die van de uitbreiding met de boerderijen in overig Noord-Holland (het niet-stolpengebied). Hij wees voorts op de grote potentie van de site om de kennis van de agrarische, bouwkundige en landschappelijke rol van de boerderij voor een groot publiek uit te breiden met vele aanvullende gegevens over bijvoorbeeld de historie, bewonersgeschiedenis, recreatie en toerisme en herbestemming. Sacha Baggerman toonde zich een voorstander van intensiever contact met de Boerderijenstichting. Wellicht speelde daarin mee dat op de site bleek dat in haar woonplaats, op Texel, de meeste stolpen van alle gemeenten in Noord-Holland staan.

Kees van Zijverden vertelt over de nota 'Vierkant achter de stolp'.

FOTO: MART GROENTJES

Onderlinge Verzekeringsmaatschappij De Veenhoop

Hoornseweg 2
1687 ND WOGNUM
telefoon 0229 57 22 57
www.ovmdeveenhoop.nl

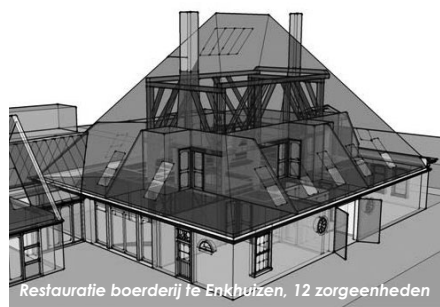
Speciaal voor de brandverzekering van rietgedekte panden.
Goede voorwaarden met lage premies.

Voorbeeld: brand-/stormverzekering woonboerderij steen/riet vanaf € 1,85 %/o

Frans Commandeur
Tuintontwerpen

Gespecialiseerd in ontwerp en aanleg van boerenerven

Bernhardstraat 23, 1616 BH Hoogkarspel
tel: 0228-567263, fax: 0228-567283
mobiel: 06-51207915, info@franscommandeur.nl
www.franscommandeur.nl

G. HARTOG ARCHITECT BNA
Dr. de Vriesstraat 8, 1654 JS Benningbroek
Tel. 0229 59 15 15

restauratie | verbouw | nieuwbouw

AGRI TEAM
MAKELAARS

TE KOOP

**Wijdewormer,
Noorderweg 104**

In de polder de Wormer staat deze schitterende stolpboerderij met schuren op totaal 5.02.30 ha grond. De stolp is in 2002 verbouwd. De stolp bestaat uit een fraaie nieuwe woonkeuken, woonkamer, in totaal vijf slaapkamers, badkamer en bijkeuken. Een deel van de stolp wordt gebruikt als werkplaats, dars en bergruimte.
Info bij: George M. van der Velden.

Vraagprijs € 1.250.000,- kk

VESTIGING NOORD-HOLLAND
Lutkedijk 24c, 1713 KP Obdam •
Telefoon 0226-35 52 05 • E-mail: noordholland@agriteam.nl

• Agrarisch en landelijk o.g. • Onteigeningsbegeleiding
• Emigratiebegeleiding • Productierechten

www.agriteam.nl

AGRI TEAM
MAKELAARS

TE KOOP

**De Woude,
gelegen in het Alkmaardermeer**

Wilt u wonen in uw droomhuis gelegen op een unieke plek: een eiland in het midden van Noord-Holland? Op 3 schitterende locaties op het eilandje De Woude in het Alkmaardermeer bieden wij 3 riante kavels met ruim uitzicht te koop aan. De bouw kavels zijn bestemd voor de bouw van een vrijstaande woning.
Info bij: George M. van der Velden.

Vraagprijs op aanvraag

VESTIGING NOORD-HOLLAND
Lutkedijk 24c, 1713 KP Obdam •
Telefoon 0226-35 52 05 • E-mail: noordholland@agriteam.nl

• Agrarisch en landelijk o.g. • Onteigeningsbegeleiding
• Emigratiebegeleiding • Productierechten

www.agriteam.nl

RIETDEKKERSBEDRIJF
J.P. Kooijman B.V.

Ruigeweg 119 A
1751 HJ Schagerburg
Telefoon 0224 - 57 13 28, Fax 0224 - 57 31 68
Mobiel 06 - 53891849

IN RANSDORP OUD WORDEN

Dit is een artikel dat door Klaas van Keulen werd samengesteld en een relaas geeft over het plan van de huidige (en enige) bewoonster Nel van Keulen van de stolp Elders Rust in Ransdorp. Een relaas dat past in de meer en meer voorkomende transformatie van agrarische bedrijfsgebouwen in een bestemming van de categorie zorgboerderijen en hier specifiek seniorenhuisvesting. De naam van de stolp is in ieder geval al heel toepasselijk. Het betreft een plan waarbij de stolp (rijksmonument) zijn beeldbepalende uiterlijk behoudt en de huidige opstallen plaats maken voor getransformeerde bijgebouwen. (De Boerderijstichting is overigens bij dit plan niet betrokken).

Al meer dan honderdvijftig jaar huist de familie Van Keulen in boerderij Elders Rust, aan de rand van Ransdorp in het landelijke Amsterdam-Noord. De stallen van boerderij Elders Rust hebben hun beste tijd gehad. Ze vallen van ellende in elkaar maar zolang er bebouwd is, mag er nieuwe bebouwing komen. Bewoonster Nel van Keulen weet er echter wel raad mee. Ze wil er seniorenwoningen van laten maken. Met dat plan loopt ze al jaren rond, zonder dat er iets mee wordt gedaan.

Een boerenbedrijf ging vroeger vrijwel automatisch over van vader op zoon. Dat is niet meer van deze tijd. Ook niet in het geval van Elders Rust, de stolpboerderij die sinds jaren alleen wordt bewoond door Nel van Keulen (78). 'Ruim 40 jaar hebben mijn man en ik de boerderij gerund', vertelt ze. 'Daar is een eind aan gekomen in 1994. Al heel snel dacht ik: konden we hier maar iets neerzetten waar men iets aan heeft. Ik ben toen op het idee gekomen de stallen om te laten bouwen tot seniorenwoningen. Daar is in Landelijk Noord

immers veel behoefte aan. De meeste mensen willen hier blijven wonen in een huis dat is aangepast aan je leeftijd en met de zo nodige zorg. Al jaren ben ik hier mee bezig. Maar ik stuitte steeds op de deelraad. Die wilde Elders Rust in de hoek van een zorgboerderij duwen. Dan moet je echter wel dieren hebben. En die heb ik niet. Zelfs geen poes.' Thans wordt er voor Landelijk Noord een nieuw bestemmingplan geschreven en wordt er door de stadsdeelraad gekeken of het mogelijk is om specifiek voor deze plek en deze stolp een frase op te nemen, waarin het mogelijk is om dit plan te realiseren.

De stolp Elders Rust

De stolp is een rijksmonument, gebouwd aan het einde van het dorp, op de splitsing van de Dorpsweg, de Durgerdammergouw en de Liergouw, nabij een ophaalbrug. Het gebouw gelegen aan de Jan Herbergsloot heeft in een ver verleden mogelijk de functie van herberg gehad, daar wordt nog historisch onderzoek naar gedaan. Gelijktijdig met deze stolp zijn er nog een vijftal stolpen gebouwd rondom Ransdorp. Het dorp kent een beschermd dorpsgezicht en de stolp valt hier niet onder, maar is wel beeldbepalend voor het dorp. Tevens valt het geheel in het Nationaal Landschapspark Waterland en is een recreatiegebied van Amsterdam (Noord). Het gebouw kent een afmeting van 16 bij 16 meter, met een groepstal en een dars en een hooiberging. Het is gedekt met rode Noord-Hollandse pannen en heeft in de kap nog een replica van de originele paraplubouw rondom de vierkantstijlen. De voordeur is voorzien van een gietijzeren rooster met een koeienkop. Een groot gedeelte van de stolp is gerestaureerd met behulp van Monumentenzorg. In de stolp is een woning gerealiseerd na de restauratie,

maar werd in vroeger tijden bewoond door twee gezinnen, in een gedeelte zijn daar nog diverse onderdelen van terug te vinden. De stallen en schuren zijn opgetrokken in gepotdekselde houtbouw en voor een groot gedeelte Noord-Hollands pangedekt. Verder staan er nog twee karakteristieke betonnen silo's voor voeropslag direct naast de stolp.

Plan

Het plan om het geheel om te vormen naar een plek voor ouderenhuysvesting voor de ouder wordende mens in de dorpen rondom Ransdorp, houdt in dat de stolp verder zal worden gerestaureerd en dat de tweede-woning weer ingebouwd gaat worden, met dien verstande dat er ten alle tijden binnen in de stolp zichtbaar blijft dat er koeien stonden en hooi was opgeslagen.

De stallen en schuren worden in dezelfde stijl opgetrokken, maar dan ingedeeld met ongeveer zeven appartementen voor senioren. De overige gebouwen zullen worden gebruikt om opslag en inpandige parkeergelegenheden te realiseren. Tevens wordt er gekeken of het mogelijk is om het erf en de gebouwen en het overige land te laten onderhouden en beheren door mensen met 'een uitdaging'. Hiervoor voor gekeken naar samenwerking met de Stichting Landzijde en Staatsbosbeheer.

Het aanleggen van een moestuin en een boomgaard zullen daarbij een rol spelen om tevens de bewoners een mogelijkheid tot dagbesteding te geven en mogelijk de relatie met de omgeving te versterken door de producten te verkopen. Mocht het plan gerealiseerd worden, moet men toch denken aan een periode van vijf jaar tot volledige realisatie.

FOTO: HILBRAND KUYERS

FOTO: KVAN KEULEN

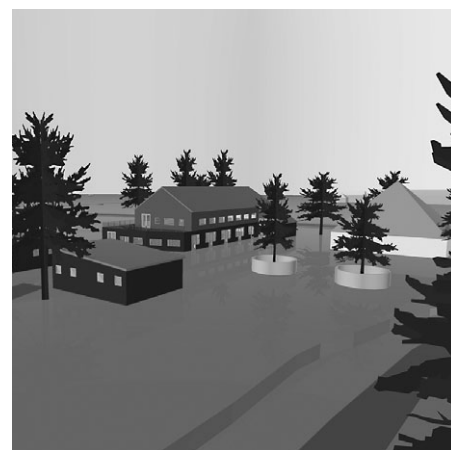

FOTO: KVAN KEULEN

ZONDER STOLPEN ZOU NOORD-HOLLAND NOORD-HOLLAND NIET MEER ZIJN

Wilt u verbouwen?

- > Nieuwbouw
- > Aanbouw
- > Verbouw
- > Timmerwerken

WWW.PIETERDEKKER.NL

Vismarkt 6, 1621 AX HOORN
T 0229 29 90 41 / 06 10 92 61 10

B I N N E N

In dit nummer de zevende van een serie artikelen over interieurs van stolpen. Nog meer dan de buitenkant zijn de variaties binnenin eindeloos. Na bedrijfsbeëindiging zijn stolpboerderijen voor allerlei functies in gebruik, het meest als woonstolp. De stolp van deze Binnenkijker is een woonboerderij in West-Friesland.

De grote stolp ligt als een slapende mastodont in het lage licht van een magere najaarszon. De karakteristieke langhuisboerderij lijkt op te gaan in zijn omgeving, alsof ze allang bij elkaar horen. En dat is ook zo. Het voorhuis dateert van 1600, de boerderij van rond 1850! Een oude stolp op een nog oudere plek. Maar duidelijk samen één.

John Kunis en Irma Stroet kochten in 2003 het domein van de twee broers en zus Beerepoot, toen nog geheel in de staat anno 1923, het jaar dat de 'Beerepootjes' de stolp betrokken. Foto's tonen het vergeten beeld van een ouderwets boerenbestaan van de eenvoudige familie die niet wenste aan te passen. Irma houdt van oude huizen en John is gewend om op de ruimte te wonen. Wellicht ligt hier de basis voor het begrip en de drijfveer het

karakter van de stolp zo min mogelijk te wijzigen. Zorgvuldig is met Ko Graas van architectenbureau Cornelis de Jong gezocht naar een geschikte indeling passend binnen de bestaande situatie. Het voorhuis en de lange regel werd de aangewezen woonplek, terwijl de zaad- annex tuigkamer de vergrote woonkeuken werd. Stroet en Kunis hebben de kunst verstaan om oud en nieuw op een unieke manier bijeen te brengen zonder aan modern wooncomfort te hoeven inboeten. 'Kijk', zegt John wijzend op zijn lichaamshoogte, 'die lage deurtjes moesten hoger, anders liepen we hier klem. Inclusief de voordeur, in feite de enige aanpassing aan de buitenkant'

Tijdens de rondgang verbaast steeds weer de combinatie van nieuw met oud. 'We vinden het belangrijk dat de doorleefbaarheid lees-

FOTO'S: MART GROENTJES

baar bleef. Goede oude planken bleven gespaard. Hoekjes eraf, grote kieren, scheve wanden en niet sluitende deuren maakt ons juist niet uit. Het karakter dat op deze manier in je huis blijft is niet te betalen, maar wel te genieten. Elke dag weer, vult Irma aan. Het interieur is werkelijk een feest. Bedsteden, houten wanden met oude boerenkleuren, een raampje voor licht in de kledingkast, stijlvolle ramen, nieuwe deuren naar oud model, een schoorsteenmantel met een eenvoudige zwarte kachel (met ingegoten 'Phoenix'), een zorgvuldig ingericht modern slaapgedeelte met verschillende slaapkamers en de gezellige woonkeuken. John: 'De enige ruimte waarvoor we een stuk van het vierkant hebben afgesnoept, maar de stokoude steunbalk hebben we bewust in het zicht gelaten voor het verhaal.'

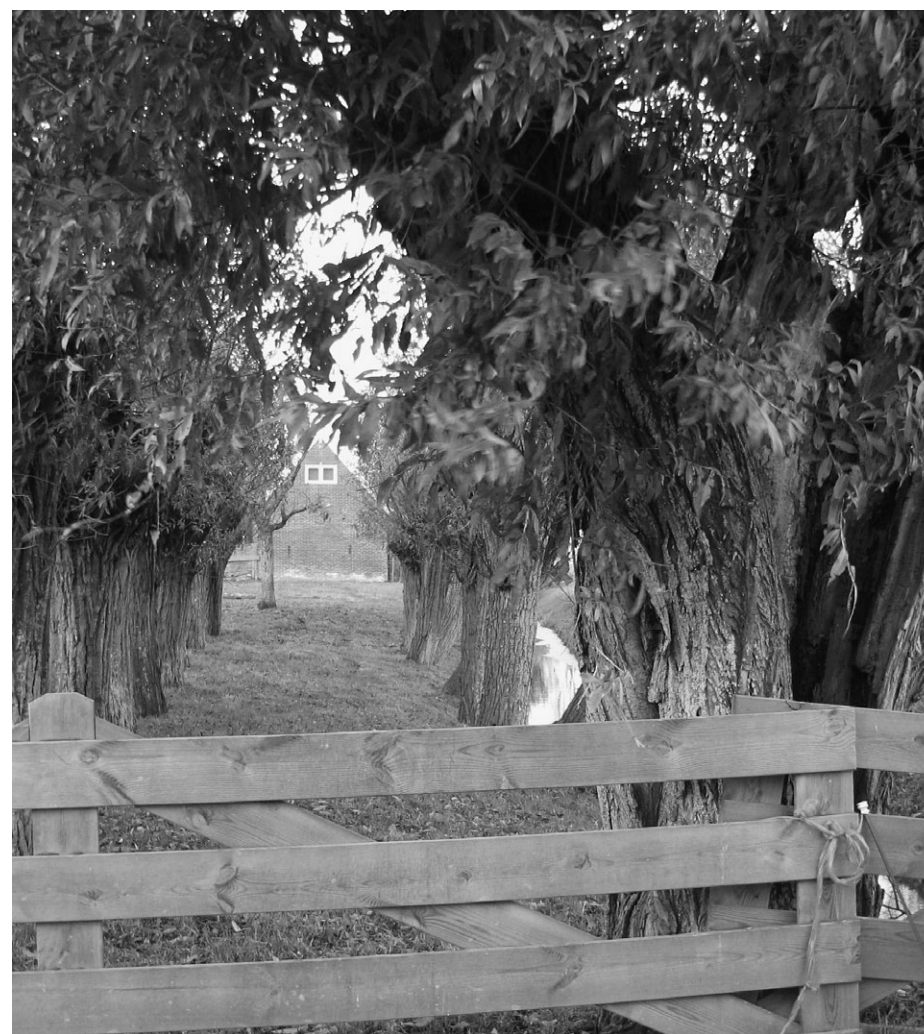
De stolp is rijksmonument en de eigenaren zijn tevreden over de verkregen steun. Lastiger was de lange weg naar de vereiste vergunningen. Kunis (zelf aannemer) verbouwde binnen een jaar! Liefde voor het geheel en oog voor detail maken deze restauratie meer dan geslaagd. Binnen, waar het vierkant leeg bleef voor een werkplaats, en buiten is de 21ste eeuw verweven met het verleden. De boomgaard, het werkmanshuisje met de dubbele rij knotwilgen, de ondiepe drenkplaats, de hekken, de boeten, de boerderij: sprookjesachtig mooi. Familie Beerepoot kan zich geen betere opvolgers wensen. ▲

FOTO'S: MART GROENTJES

k i j k e r

Sinds 1924 een begrip in de regio

S I J M

RIETDEKKERSBEDRIJF

DORPSSTRAAT 179 1689 GB ZWAAG
TELEFOON: 0229 - 262140 FAX: 0229 - 581108

WKFEDERATIE RIETDEKKERS

Houtaantasting?

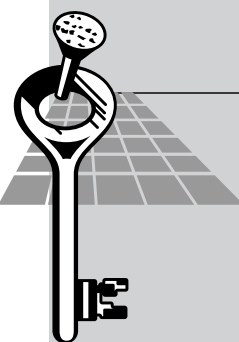
**HOUTWORM
BOKTOR
BONTEKNAAGKEVER**

ATTACK[®]
DIERPLAAGBESTRIJDING

EFFECTIEVE BESTRIJDING MET GARANTIE • ISO 9001:2000 GECERTIFICEERD
40 JAAR GESPECIALISEERD IN HET BESTRIJDEN VAN HOUTAANTASTERS, ZWAMMEN EN VOGELWERING

BEL GRATIS NOORD-HOLLAND: 0800-0242000

WWW.ATTACK.NL • VCA-GECERTIFICEERD • WWW.ATTACK.NL

KWANTES MAKELAARDIJ CV
DE SLEUTEL TOT AGRARISCH BEZIT

- Aan- en verkoop van bedrijven en land
- Aan- en verkoop buitengewoon en particulier onroerend goed
- Onteigening
- Pachtzaken
- Melkquotum
- Agrarische taxaties
- Financierings- en verbouwingstaxaties
- Advies en begeleiding bij emigratie (Interfarms Emigratieservice)
- Specialist in Buiten Wonen

Bezoek ook onze site www.kwantesmakelaardij.nl voor ons volledige aanbod.

Middenweg 9 • Andijk • (0228) 59 22 44 • www.kwantesmakelaardij.nl

DEELNEMER INTERFARMS EMIGRATIESERVICE

*Voor verantwoord
tweede gebruik
van uw stolp*

Architektenburo Cornelis de Jong bna vof

Middenweg 189, 1462 HM Middenbeemster
telefoon 0299 681407, fax 0299 683473
e-mail abcdj@xs4all.nl, website www.abcdj.nl

NIEUWE UITGAVE VAN

de stolp te kijk

J.J. SCHILSTRA L. BRANDTS BUYS C. DE JONG

PRIJS 19.50

ISBN 90-71123-78-2

STICHTING UITGEVERIJ NOORD-HOLLAND

T 075 647 65 07 F 075 647 67 11

WWW.UITGEVERIJ-NOORD-HOLLAND.NL

A A N N E M E R S B E D R I J F W E S T - F R I E S L A N D

AWVE

www.awfbouw.nl
info@awfbouw.nl
Dr. Nuijensstraat 20

Tel.: 0228 56 17 33
Fax: 0228 56 37 86
1617 KC Westwoud

- Nieuwbouw
- Verbouw

- Renovatie
- Restauratie

- Utiliteitsbouw
- Nieuw/Verbouw stolpboerderijen

steha gecertificeerd

hoofdaannemer

BOER&JONGENS

In de rubriek Boer&Jongens nemen wij u mee naar het rijk gevulde foto-archief van de bekende Noord-Holland-fotograaf Wijnand Jongens. Behalve op het polderland richtte Jongens zijn lens op het boerenleven, het leven dat verdween. De boer, de stolpboerderij en zijn omgeving, maar ook interieurs en details. Jongens legde vanaf omstreeks 1960 vele kenmerkende aspecten vast. Hier de derde foto in het voor 2007 gekozen thema: 'het leven in de stolp'

Tijdens de wintermaanden molken de vrijgezelle broers Aris & Klaas Spaans in de hoeve Nooit gedagt (anno 1721), een Noord-Hollandse stolp met dubbel vierkant aan de Rijperweg 119 te Beemster. Weliswaar mechanisch, echter het wurpelen of vòormelken en namelken deden zij altijd nog met de hand, want dat gaat niet anders.

Ze zijn hier druk bezig op de lange regel met ca. 16 zwartbonte koeien, twee aan twee op rij. Jongvee stond op de korte regel, haaks op de lange en de dars. Achter de konten der koeien, met opgebonden staarten via touwtjes hangend aan de zolderbanken, staan houten spatschutten, die gier- en strontspatten moesten opvangen. De gebroeders waren jaren in de gelukkige omstandigheid een vrijgezelle huishoudster te hebben voor dag en nacht, namelijk Geer Doets (1911-2007).

FOTO: WIJNDEL JONGENS

Zij hielp ook mee in het bedrijf, vooral in het voorjaar bij de lammerenteelt. Het gehele jaar door vertroetelde ze een groot aantal kippen, loslopend over het erf en gaarde ze daarvan de eieren die aan huis werden verkocht. Toen

de broers waren overleden, erfde Geer van hen het renteniershuis in Middenbeemster, waar zij tot haar overlijden heeft gewoond. Tamelijk uniek bij boeren, zo'n gebaar, typisch Spaans! ▲

FOTO: MART GROENTJES

Nieuw geplaatst: een brongasketel bij het Agrarisch Museum Westerhem, achter het Infocenter in Middenbeemster. Ook een boenhok aan de sloot. ▲

stolpenwinkel
BESTELBON

Naam: _____

Adres: _____

Postcode en woonplaats: _____

Ik bestel hierbij: (alle bestellingen inclusief verzendkosten)

- ... ex. handreiking Vierkant achter de stolp à € 7,-
- ... ex. boek De Stolp te Kijk à € 19,50
- ... ex. boekje 'Boerenerven in West-Friesland' à € 13,50
- ... ex. boek 'Ruim Zicht' à € 18,50
- ... ex. boek Landelijke bouwkunst in Hollands Noorderkwartier à € 65,-

... ex. Fietskaart Beemster-De Rijp-Zeevang à € 2,50

... ex. videoband Stolp in Zicht à € 16,-

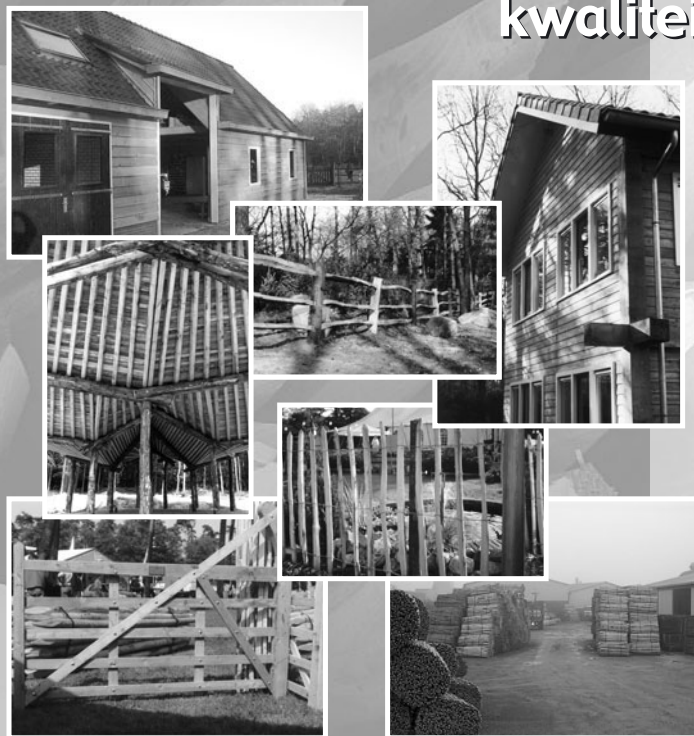
... ex. dvd Stolp in Zicht à € 24,-

Uw bestelling wordt zo snel mogelijk uitgevoerd, echter kunnen wij geen vastgestelde levertijd garanderen.

Uitknippen en in een gefrankeerde envelop opsturen naar:
Secretariaat Boerderijstichting Noord-Holland, Schapenlaan 20, 1862 PW Bergen.
Per fax bestellen: 072- 581 68 87; per e-mail: stolpen@xs4all.nl

Houtproducten van Van Vliet, kwaliteit op 'duurzame hoogte'

De enige beperking bij toepassing van Van Vliet hout is uw fantasie. Werkelijk alles is mogelijk met ons kastanje-hout, eikenhout, douglas en larix. Deze houtsoorten zijn van nature duurzaam zonder verduurzaamd te zijn! De duurzaamheidsklassen van onze houtsoorten zijn II en III, wat overeenkomt met een "levensduur" van 10 tot 25 jaar! Het hout voor onze houtproducten komt uit verantwoord beheerde bossen, waarbij we ook het door bosonderhoud vrijkomende resthout gebruiken.

Milieuvriendelijker kan niet!

Toepassingen:

- carports
- bijgebouwen
- tuinhuisjes
- schuren en bergruimten
- dierenverblijven
- origineel Engels hekwerk
- afrasteringspalen
- etc.

van Vliet Kastanjehout bv

Gooyerdijk 41 / 3947 NB Langbroek / Tel. 0343 - 45 44 00 / Fax 0343 - 45 20 04
www.kastanjehout.nl

Van Vliet Kastanjehout b.v., nummer 1 in duurzame kwaliteits houtproducten

PRONK BOUWT MET MEERWAARDE

PRONK BOUWBEDRIJF BV

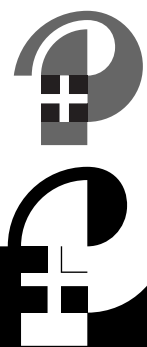
nieuwbouw verbouw restauratie onderhoud

Vakgroep
Restauratie

Machinestraat 2, postbus 20, 1749 ZG Warmenhuizen
Telefoon (0226) 391374, fax (0226) 392032

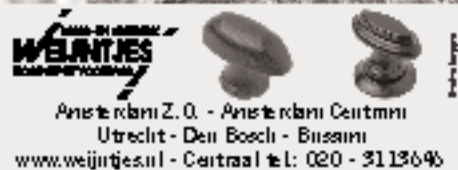
E-mail: info@pronkbouw.nl, website: www.pronkbouw.nl

**ARCHITECTEN- EN INGENIEURSBUREAU
W.A. DE HERDER bna vof**

postbus 40 1770 aa wieringerwerf
e-mail: deherder@wxs.nl

dorsmolen 15d 1771 pa wieringerwerf
tel.: (0227) 600660 fax: (0227) 603597
varkensgrasweg 3-5 1778 je westerland
tel.: (0227) 591474 fax: (0227) 591931

Ansterdam Z.O. - Amsterdam Centrum
Utrecht - Den Bosch - Bisschop
www.welintjes.nl - Centraal tel: 020 - 3113646

OOSTPOLDER IN NIEUW BOEK

Wanneer je bij Oudesluis, de Oostpolder 'in duikt' is het als of je dit boek in rijdt. 'Lange kaarsrechte wegen, omzoomd met krom gewaaide iepen'.

'Altijd wel een stukje tegenwind fietsend op weg naar school'. 'Steeds weer verwonderd kijkend naar de dagelijkse 'voorstelling' van hoge luchten,

in de meest wonderlijke variaties.'

'Per seizoen wisselend uitzicht, gecreëerd door hier werkende akkerbouwers.'

'Genietend van, vertrouwd met, en gevormd door de wind, de rust en ruimte'.

Dat zijn de gezichten van de Oostpolder, een van oorsprong agrarisch gebied in de gemeente Anna Paulowna.

Gezichten van de Oostpolder

De inhoud van het boek documenteert 119 gezinnen en hun huizen, in de zomer van 2006. Daarnaast een korte tekst geschreven dóór de huidige bewoners. Met karakteristieke landschapsfoto's, waarbij de iep centraal staat als symbool voor de polder, worden de hoofdstukken van elkaar gescheiden. Tot slot is de polderjeugd gefotografeerd, als zijnde de komende generatie; de toekomst van de polder. Dit fotoboek moet gezien worden als een momentopname van een bijzondere platelands leefomgeving en haar bewoners.

Uitgegeven door de 'Belangenvereniging Oostpolder' ter gelegenheid van het 10 jarig bestaan in 2007. 318 blz. fullcolor, harde kaft. Vormgeving Bredewold en Buczynski, Haringhuizen, Druk Rowa Breezand. ISBN: 978-90-9022362-9. Prijs: € 45,-. Te bestellen via e-mail: Oostpolder@planet.nl of t: 0223-532456. ▲

VANWAAR DE NAAM STOLP?

Arie Tamis uit Bergen dook in de herkomst van de naamgeving van het woord Stolp. Eigen initiatief want zonder te weten van de serie artikelen 'What's in a name' van mevrouw Wigman-Kern in onze voorgaande nieuwsbrieven. Hij komt in zijn verklaring voor de herkomst etymologisch ook uit bij het woord paal dat in oude talen o.a. in Noordse en Baltische talen stolpi wordt genoemd (en in het Russisch stolb). Ook de Islandse kruide-nier waar onze redacteur Willem Messchaert een chocoladereep met de merknaam STOLPI bestelde, verklaarde dat daarmee het woord paal bedoeld wordt. De stolp blijkt daarmee een boerderijtype dat genoemd is naar het gebruikte materiaal en de vorm ervan. Tamis heeft nog een verdere mogelijke verklaring van de herkomst, wij citeren hierbij een deel uit zijn ingezonden verhaal. 'Het lijkt ook dat de verklaring gezocht kan worden in de betekenis van het woord of de benaming stolp, stolpen, stelpa, stulpen stelpon, zoals om-

schreven in het woordenboek, het grootsynoniemen woordenboek en in het etymologisch woordenboek, alle van Van Dale. De omschrijvingen zijn dan als volgt: met opening naar onder, over iets heen zetten, afdekken ter bescherming, stelpen (doen ophouden), deksel, kap enz. Deze omschrijving, althans in de zin van over iets heenzetten en afdekken, sluit misschien wel aan bij de 'noodzaak' die er op een gegeven moment in Noord-Holland ontstond om een meervormige, relatief grote boerderij te reduceren tot een compact geheel waarin alle functies onder een vierkantig piramidedak ondergebracht konden worden. Met z'n allen en alles onder een deksel of stolp. Wel moet hierbij de vraag gesteld worden wanneer, waar en in welke mate de benaming stolp gebruikt werd. Merkwaardig is overigens dat stelphuizing met één dak gedekt, boerencomplex betekent. In het Fries is dat: stjelpfûzinge. Stjelp is stolp. Datering-informatie 1855. Wat is nu waar?' ▲

WAT LEZEN ONZE LEZERS GRAAG?

De redactie stelt het op prijs te weten wat onze lezers graag in de Nieuwsbrief opgenomen willen zien. In onze 51 tot nu toe verschenen Nieuwsbrieven zijn inmiddels heel veel onderwerpen ter sprake gekomen. Nieuws over de eigen (actuele)activiteiten zoals de Beeldbank en symposia, stolp-awards en excursies. Hoe stolpbewoners hun interieur hebben ingericht en wat er zoal met en rond stolpen per kwartaal is voorgevallen. Gast-auteurs schrijven geregeld over bijzondere stolpen, de historie of de (voorbij) boerenleef- en werkwijze. Ook onderwerpen als de boerentuin, isolatie, dakramen en voegwerk kwam een aantal malen in de reeks Nieuwsbrieven ter sprake. Misschien dat u toch onderwerpen mist en/of uw voorkeur voor specifieke onderwerpen in de nieuwsbrieven wil laten weten. Graag uw reactie per mail naar stolpen@xs4all.nl ▲

STOLPEN IN HET NIEUWS

UIT HET NOORDHOLLANDS DAGBLAD, VERZAMELD DOOR ED DEKKER, JOURNALIST.

Ook na het Jaar van de Boerderij veel publicaties over stolpen, zo blijkt. Oud Hoogkarspel-Westwoud schrijft uitgebreid over een gesloopte boerenplaats met een VOC-verleden in **HOOGKARSP**EL.

Wel gestript, niet gesloopt. De nieuwe eigenaar begint in een grondig op te knappen stolp uit 1878 in **BEEMSTER** een nieuwe a grarische toekomst. Met leilinden dicht tegen de voorgevel.

Een woonstolp in **OBDAM** gaat geheel in vlammen op. De bewoners, twee gezinnen, kunnen weinig meer redden uit de met riet gedekte boerderij. In een van de woonvertrekken brandde een houtkachel.

De toekomstige bestemming van een stolp in **WARMENHUIZEN** is onzeker: een zorghuis voor mensen met een verstandelijke beperking of een aantal seniorenwoningen met een winkel.

Geplaatst in 1872, bij een verbouwing verscho- len rond 1900, teruggevonden en herplaatst

in 2007. Een gedenksteen in een gerestau- reerde boerderij in **SCHAGEN** heeft een bewo- gen geschiedenis.

Een restaurant met wijnproeflokaal in een stolp in **BEEMSTER**. Dit plan heeft de eigenaar bij de gemeente ingediend. De hoofdfunctie van de boerderij, 500 m vanaf de weg, blijft ‘wonen’.

Geen miljoen van de Bankgiro Loterij. Stich- ting Rundveemuseum Aat Grootes greep naast deze prijs voor de restauratie van een boerderij in **AARTSWOUD**. Toch wordt het plan uitgevoerd.

Alle 55 boerderijen in de polder Koegras zijn op tekening vastgelegd. Met zijn project richt een inwoner van **JULIANADORP** zich op het 100- jarig bestaan van zijn woonplaats, in 2009.

De raad kiest voor bescherming, de eigenaar voor nieuwbouw in stolpvorm. Een inwoner van **HEILOO** vecht het raadsbesluit aan om het pre- dikaat gemeentelijk monument toe te kennen.

Feest op de Schoutplaats in **WOGNUM**. Al honderd jaar boert op deze plek dezelfde familie. De eerder twee naast elkaar staande stolpen zijn beide verbrand. Het land was ooit eigendom van de schout van Hoom.

De beste veehouder uit Noord-Holland van het boekjaar 2006-2007 boert in **RUSTEN- BURG**. De Noord-Hollandse stal in zijn stolp biedt ruimte aan jongvee, nabij het hooi in het vierkant.

Het ‘hele’ dorp op bezoek in de dars van een stolp in **BOBELDIJK**. Daar had de 100-jarige plaatselijke ijsclub een jubileumexpositie ingericht. Met op het erf, als warm welkom, een sneeuwkanon.

Een van de oudste stolpen in **BEEMSTER** is niet meer. Brand. Een houten voorganger van deze in 1868 ‘herbouwde’ boerderij zal zijn gezet niet lang na de drooglegging. Het pand stond te koop. ▲

CURSUS

In reactie op het bericht over de cursus De Stolp Stap voor Stap volgden nog 10 aanmeldingen waarmee deze cursus is volgeboekt. De cursus bevat vier avonden: ma 21 januari, ma 25 februari, di 25 maart en ma 28 april. De cursus wordt afgesloten met een excursie op za 3 mei. De deelnemers ont- vangen nader bericht over de locatie.

TER OVERNAME

12 stuks zonnerakken. Breed 52 cm, hoog 193 en 180 (ingekort) in donkergroene kleur. € 750,-. Te bevragen: t: 0224-213210.

Nieuw gemaakte constructie (AJV Bouw, Alkmaar) voor stolp in Egmond aan den Hoef. >>

Nieuwsbrief nr. 51 van de Boerderijen- stichting Noord-Holland ‘Vrienden van de stolp’, december 2007. Secretariaat: Schapenlaan 20, 1862 PW Bergen, telefoon 072 - 581 68 88 (ma t/m vr 10 - 12.30 uur), fax 072 - 581 68 87 e-mail: stolpen@xs4all.nl website: www.boerderijenchting.nl Giro 338181 t.g.v. Boerderijenchting Noord-Holland, Bergen NH. Redactie: Mart Groentjes en Willem Messchaert Grafische verzorging en advertenties: Carla Buijsman, ipsis b.v., Zwaag (0229 - 27 27 00) Druk: Meco Offset, Zwaag Oplage: 2.100 exemplaren <i>De nieuwsbrief verschijnt 4 maal per jaar.</i> ISSN 1566-8843	Het bestuur van de Boerderijenchting Noord- Holland ‘Vrienden van de stolp’: Evert Vermeer (voorzitter) Larixplantsoen 15, 1702 XG Heerhugowaard Mart Groentjes (secretaris) Schapenlaan 20, 1862 PW Bergen Evert Barendrecht (penningmeester) Jan Greshoffstraat 20, 1822 JC Alkmaar Willem Messchaert (perscontacten, vierkant- deling) Stierop 1, 1911 NG Uitgeest Albert Bolt, Rijsenhout Katja Bossaers, Westbeemster Joop van Diepen, Oosterblokker Sander Douma, Schermerhorn Maarten Koning, De Goorn Wim Schermerhorn, Grootchermer Piet Verhoeven, Heerhugowaard Noud de Vreeze, Alkmaar Anneke Zandt, Twisk	De adviseringscommissie: <i>Sander Douma, Esther de Winter (boerenerven) en ing. Pieter J. Prett (secretaris).</i> Advisering <i>Het is voor leden mogelijk adviezen m.b.t. constructief-technische cq esthetische aspecten en onderwerpen over boerenerven ‘op locatie’ te verstrekken. Voor een dergelijk advies wordt een bijdrage van € 90,- (all-in) in rekening gebracht.</i> <i>Verzoeken om advies te richten aan de secretaris van de adviseringscommissie: ing. Pieter J. Prett, Kanaaldijk 142, 1831 BA Koedijk. Telefonisch dagelijks bereikbaar van 10 - 16 uur: 072 - 562 47 05. Voor boerenerven: secretariaat.</i> Te weten • Lidmaatschap van de Vrienden van de stolp is € 15,- per jaar (meer mag). • Geef tijdig eventuele adreswijziging door!
---	---	---